

localități varianta fonetică *-ip-*), care se explică ca un relict al vechiului sistem de declinare a substantivelor cu tema în consoană.

§ 44. Ca și în limba literară, în graiurile cercetate există substantive care au numai numărul singular sau numai numărul plural. Aceste substantive nu formează un tip de declinare aparte, ci aparțin la diferite clase (sau subclase) analizate de noi mai sus.

§ 45. Substantivele *singularia tantum*, ca *мукá, спéка, гліна, те^ммно́та*, se declină după modelul substantivelor *водá, рíба* și aparțin aceleiași clase (v. § 15); substantivele *воск, квас, мед, пон'іл', клеї* fac parte din subclasa substantivelor *стен, ход* (v. § 25 d); substantivele *молоко́, не́бо, со́нце^м* — din subclasa substantivelor *в'ікно́, мо́ре^м* (v. § 25 f, g), iar substantivul *кро́ї* din subclasa substantivelor *ніч, граз'* (v. § 41).

§ 46. Substantivele *pluralia tantum*, ca *завані́, ї́жази, очкі́, штані́*, au la plural desinențe identice cu cele ale substantivelor *стіл, но́жас*, aparținând deci aceleiași subclase (v. § 25 a). Aici intră, de asemenea, și substantivele *сáни^е, с'іни^е, зр'юді^е, д'іни^е з'уси^е, к'ури^е*, care la genitiv prezintă desinența *-eї* (*санéї, с'іні́ї, зр'юдéї, л'удéї, д'імéї, з'усéї*), spre deosebire de substantivele precedente care au desinența *-iї* (*вазан'і́ї, очк'і́ї, штан'і́ї*).

Substantivele *зр'абл'і́, но́жи^е ц'і, пом'і́ї, кл'ішч'і́, к'уч'ір'і*, se încadrează, din punctul de vedere al paradigmei, în subclasa substantivelor *ден', м'іс'ац'* (v. § 25 b), iar substantivele *воро́та, ја́сла, дровá*, în subclasa substantivelor *ве^мсло́, радно́* (v. § 25 f).

II. Adjectivul

TIPURILE DE DECLINARE

§ 47. În cele ce urmează, vom stabili tipurile de declinare ale adjectivelor pe baza opozițiilor formale de gen, număr, caz și animat/non-animat.

§ 48. Potrivit cu opozițiile amintite, adjectivele din graiurile studiate se împart în trei tipuri de declinare.

Primul tip de declinare cuprinde adjectivele masculine și neutre la singular: *зар'áчуї, ши^еро́куї, слабі́ї, сін'и́ї, ко́лиши́ї, ви^есн'áнії, ме́ртви́ї, харо́шиї; борода́тії, ос'ін'ні́ї, коза́ннії, мо́лодч'і́ї; чісті́; малé, мо́лоде́, ши^еро́к'і (мо́ре)*.

Al doilea tip de declinare cuprinde adjectivele feminine la singular: *молода́, харо́ша, сп'іла, че^мрво́на, слаба́, ши^еро́ка, зар'áча, малá, шче^мрба́та, хáтні́а, ра́н'ні́а, мја́хкаја, плоха́, цупка́*.

Al treilea tip de declinare cuprinde toate adjectivele la plural: *до(ў)з'і, ши^еро́к'і, хі́тр'і, слаб'і, чу́ж'і, малéн'к'і, ўмні́, сін'і, ді́к'і, овéч'і, бо́с'і, ба́бин'і, мо́лод'і, зо́лод'і, ве^млі́к'і, ве́рхні́, з'і́мні́, ос'ін'ні́, то́с'т'і*.